

Svampsjukdomar i vårvete

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

Vädret under juni och juli gynnade angreppsutvecklingen av bladfläcksvampar. Tankblandning med preparat med olika verkningsmekanismer har varit bättre än att rena strobilurinpreparat som Amistar eller Comet. Möjligen är detta ett tecken på att strobilurinerna fungerar sämre mot vetets bladläcksjuka än vad de gjort tidigare. Skördeeffekterna kunde sannolikt ha blivit ännu större om inte grödorna mognat av så fort under augusti.

Angrepp av vetets bladläcksjuka

Försöksseriens fyra försök har samtliga legat i ÖSF-området. Sorten var Triso på alla

försöksplatserna vilket är en sort som brukar ge relativt stora merskördar för en svampbehandling. I försöken förekom nästan bara vetets bladläcksjuka. Angreppen var svaga till måttliga vid bekämpningstidpunkten, men gynnades av väderleken och vid slutgraderingen ca fyra veckor efter bekämpningen var angreppet kraftigt i samtliga försök. Det varma vädret under juli och augusti medförde att grödan brådmognade och merskördarna av behandlingarna blev inte så stora som man kunnat förvänta. Framförallt har behandlingar med rena strobiluriner (Amistar och Comet) inte gått så bra. Däremot har kombinationen strobilurin plus TiltTop eller Juventus, som har ett annat verkningsätt än Amistar och Comet, höjt mer-

Tabell 15. Bekämpning av svampsjukdomar i vårvete. ÖSF-området 2003. L15-3040

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd, kg/ha					Bek. netto* kr/ha	Bek.-effekt Bladfl. bl 2, %
			Ulfhäll	Marstad	Gran- hammar	Segersjö	Medeltal		
Obehandlat			5700	5520	6490	6590	6075		
Amistar	0,5	47	+210	+240	+460	+190	+280	-160	18
Comet	0,5	47	+490	+300	+630	+290	+430	-100	26
Comet+	0,5+								
Tilt Top	0,5	47	+430	+710	+1020	+440	+650	-20	31
Comet+	0,25+								
Tilt Top	0,25	47	+270	+580	+810	+400	+520	80	26
Comet+	0,5+								
Juventus	0,5	47	+690	+1210	+1300	+810	+1000	280	56
Comet+	0,25+								
Juventus	0,25	47	+570	+910	+940	+520	+740	280	34
Juventus o	0,25 o	32							
Comet	0,25	47	+230	+710	+870	+590	+600	150	34
LSD			370	130	140	300			
Förfrukt			Höstvete	Potatis	Havre	Korn			
Sort			Triso	Triso	Triso	Triso			
Län, angr i obehandl			D	E	T	T			85 %

* Vårvete 1,12 kr/kg, avdrag för torkning, hantering och frakt 15 öre/kg, körning 120 kr/ha, Amistar 494 kr/l, Comet 644 kr/l, Tilt Top 282 kr/l, Juventus 338 kr/l, körskada 1,0 % vid DC 47.

skördarna betydligt. Bäst har blandningen Comet och Juventus gått. Denna kombination har gett bäst behandlingseffekt, störst merskörd och bäst netto i samtliga försök. Nettot är ungefär detsamma oavsett om man använt 2*0,5 l eller 2*0,25 l. Tyvärr finns inte någon behandling med enbart Tilt Top eller Juventus med i årets försök, men med tanke på hur sådana led gått i höstveteförsök kan man förmoda att det hade varit en intressant lösning även i vårvete. En anledning till att strobilurinerna inte har gått så bra i årets försök kan vara att deras effekt mot vetets bladfläcksjuka börjar svikta.

Kvalitet

Den snabba avmognaden har generellt lett till höga proteinvärden och låga rymdvikter och tusenkornvikter. Proteinvärdet ligger mellan 14 och 15 % i de flesta leden. I genomsnitt har obehandlat led några tiondels

procentenheter högre proteinvärde än de behandlade leden. Detta beror förmodligen på att grödorna mognade av snabbt under augusti i det torra och varma vädret. De svampbehandlade leden hann därför inte fullt ut utnyttja sina friskare blad för att ta upp ytterligare kväve i slutet av säsongen. Rymdvikterna ligger på mellan 740 och 790. Behandlade led har i genomsnitt 5 till 20 enheter högre värde än obehandlade led. Även tusenkornvikterna är låga på mellan 30 och 33 gram i obehandlade led. Svampbehandlingen har höjt vikterna med mellan 1 och 3 gram i genomsnitt. Falltalen ligger däremot högt på mellan 300 och 400. Vattenhalten är några tiondels procentenheter högre i de behandlade leden än i de obehandlade. Det är framförallt rymdvikterna som har orsakat kvalitetsavdrag i årets skörd. I försöken skulle enstaka led drabbas av avdrag upp till 2 öre/kg för låga rymdvikter.